

Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelusta annettujen lausuntojen käsittely

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 317
417/00.01.00/2022

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto:

- 1) päättää merkitä tiedoksi liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelusta.
- 2) päättää antaa selostusosaan kirjatut vastinetekstit yhteisen kirkkoneuvoston vastineina seurakuntaneuvostojen ja seurakunnan johtoryhmän lausuntoihin.
- 3) käy saatujen lausuntojen pohjalta lähetekeskustelun sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaan jatkovalmistelun tueksi.

Käsittely

Projektipäällikkö Riikka Myllys selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 13 puheenvuoroa.

Esittelijä korjasi selostusosan kohdan, joka käsittelee kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakautumista, kuulumaan seuraavasti:

”Osa seurakunnista ajattelee, että niiden seurakuntien, joiden käytössä kirkot ovat, tulee saada pitää kulujen jälkeen suurin osa kertyvistä tuloista, mikä kannustaa ~~kulujen~~ tulojen keräämiseen.”

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 12.09.2024 § 253

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

- 1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelumateriaalin.
- 2) pyytää seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien

määrärahojen jakoperusteiden valmistelumateriaalista. Lausunnot tulee antaa 11.10.2024 mennessä.

3) käsitellä seurakuntien, yhteistyötoimikunnan sekä seurakuntayhtymän johtoryhmän antamat lausunnot sekä Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmän niihin laatimat vastineet kokouksessaan 31.10.2024.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kahdeksan puheenvuoroa.

Projektipäällikkö Riikka Mylly osallistui asian käsittelyyn.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Määräaikaan mennessä lausuntonsa antoivat 18 seurakuntaa ja seurakuntayhtymän johtoryhmä. Lausunnot ovat esityslistan liitteenä. Lausunnot olivat kaikkineen selkeitä ja vastasivat annettuihin kysymyksiin. Näin ne antavat hyvän pohjan asian päätösvalmisteluun.

Yhteistyötoimikunta käsiteli lausuntopyyntöä kokouksessaan, johon se kutsui kuultavaksi myös asiaa valmistelleen projektipäällikön. Toimikunta totesi, että sillä ei ole tarvetta antaa asiasta lausuntoa. Vuosaaren seurakunta ei lausunut asiasta.

Alla esitetään yhteenveto sekä Sisäisten vuokrien ja seurakunnan määrärahojen ohjausryhmän huomioidut saaduista lausunnoista. Yhteenvetoon lopusta löytyvät lausunnoissa olleet kysymykset, joihin kaivataan yhteisen kirkkoneuvoston vastausta valmistelun tässä vaiheessa.

Päätösehdotuksen perustelut

Lausuntokierroksella esitettiin erikseen kysymykset koskien sisäisiä vuokria ja seurakuntien määrärahajakoa. Myös lausuntokierroksen anti esitellään niin, että ensin käsitellään sisäisiin vuokriin tulleet lausunnot ja tämän jälkeen seurakuntien määrärahajako. Viimeisenä ovat ne kysymykset, joihin yhteisen kirkkoneuvoston on hyvä vastata jo valmistelun tässä vaiheessa.

Sisäiset vuokrat

Sisäisiin vuokriin liittyen lausuntokierrokselle lähetettiin kolme erilaista mallia. Nämä ovat:

- Malli A: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin (nykyinen malli).
- Malli B: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin, keskustan suurista kirkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista. Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti.
- Malli C: Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä sekä kirkkojen toimitilaverkosta ja ylläpidosta päätetään yhteisesti yhteisessä kirkkovaltuustossa, kirkoista ei peritä sisäistä vuokraa.

Sisäisiin vuokriin liittyen lausuntokierroksella kysyttiin seuraavat kysymykset:

1. Mikä sisäisten vuokrien malleista olisi mielestänne paras? Millä perusteilla?
2. Miten suhtaudutte muihin esitettyihin sisäisten vuokrien malleihin? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?
3. Kenelle/keille kirkkojen sisäänkäymaksuista kertyvät tulot kulujen jälkeen mielestänne kuuluisivat jatkossa ja millä jakosuhteella? Vaikuttaako valittava sisäisten vuokrien malli asiaan?

Alla olevassa taulukossa on numeraalisesti esitetty näihin kysymyksiin tulleiden vastausten keskeinen sisältö: miten seurakunnissa nähdään se, mikä sisäisten vuokrien malli olisi heille paras (kysymys 1.), miten muut mallit nähdään, mitä malleista olisi hyvä kehittää jollain tavalla ja mihin malleihin liittyy kysymyksiä. Neljä viimeistä kohtaa on koottu kysymykseen 2. annetuista vastauksista.

Malli	Paras malli	Malli on mahdollinen	Malli ei ole mahdollinen	Mallia tulisi kehittää	Malliin liittyy kysymyksiä
A	4	3	5	2	0
B	9	3	0	5	6
C	6	2	6	2	5

Yllä oleva taulukko osoittaa, että **mallia A piti parhaana neljä seurakuntaa**. Nämä ovat Herttoniemen, Haagan, Kannelmäen ja Paavalin seurakunta.

Suurin osa vastaajista (9 seurakuntaa) **pitää mallia B parhaimpana** tapana sisäisten vuokrien määrittelyyn. Näin vastasivat Herttoniemen, Kallion, Malmin, Oulunkylän, Pitäjänmäen ja Töölön seurakunta sekä Johannes ja Matteus församling. Myös seurakuntayhtymän johtoryhmä näki mallin B parhaaksi tavaksi sisäisten vuokrien laskemiseen tulevaisuudessa. Herttoniemen seurakunta pitää parhaimpina molempia sekä mallia A että mallia B.

Pakilan seurakunnan lausunnossa todettiin, että mikään malleista ei toimi nykyisessä muodossaan. Malli B on kuitenkin mahdollisin pohja, jolla on paras edellytys tulla toimivaksi malliksi eri kokoisille seurakunnille.

Malli C on paras sisäisiin vuokriin kuuden seurakunnan mielestä. Nämä ovat Lauttasaaren, Helsingin Mikaelin, Munkkiniemen ja Roihuvuoren seurakunta, Tuomiokirkkoseurakunta ja Petrus församling.

Kolme sellaista seurakuntaa, jotka valitsivat parhaaksi mallin B tai C, **pitivät myös mallia A mahdollisena** (Malmin, Pitäjänmäen ja Töölön seurakunta). Viiden seurakunnan lausunnoista kävi ilmi, että **malli A ei olisi heille mahdollinen** (Kallion, Munkkiniemen ja Roihuvuoren seurakunta, Tuomiokirkkoseurakunta sekä Johannes församling).

Mallin B näki mahdolliseksi kolme seurakuntaa, jotka eivät valinneet sitä ensisijaiseksi mallikseen (Kannelmäen ja Munkkiniemen seurakunta sekä Tuomiokirkkoseurakunta). Yksikään seurakunta ei nähnyt mallia B täysin mahdottomana.

Mallin C näki mahdollisena kaksi seurakuntaa kuuden sen ensisijaiseksi malliksi valinneen lisäksi (Paavalin seurakunta ja Johannes församling). Kuuden vastaajan mielestä **malli C ei olisi mahdollinen** tulevaisuuteen sisäisten vuokrien laskentatavaksi (Haagan, Kallion, Malmin, Pitäjänmäen ja Töölön seurakunta sekä seurakuntayhtymän johtoryhmä).

Lausuntokierroksen kysymyksissä ei kysytty suoraan, millä tavalla seurakunnat pitävät mahdollisena tai mahdottomana muita kuin parhaaksi valittua mallia. Esimerkiksi Kannelmäen seurakunta on lausunnossaan todennut vastauksena kysymykseen 2.: ”*Kannelmäen seurakunnasta löytyy myös kannatusta mallille B*”. Tällaiset lausunnot on tulkittu niin, että myös mainittu malli olisi mahdollinen.

Vastaavasti seuraavanlaiset lausunnot ”*Det är förvånande att A finns med som ett alternativ då vi redan sett att det är katastrofalt för några församlingar.*” (Johannes församling) on tulkittu niin, että ko. malli ei olisi asiasta maininneelle seurakunnalle mahdollinen. On mahdollista, että mikäli asiaa olisi kysytty suoraan, useammat seurakunnat olisivat ilmaisseet, mitkä mallit olisivat heille parhaaksi valitun mallin lisäksi mahdollisia tai mitkä eivät olisi lainkaan mahdollisia.

Lausunnoissaan **vastaajat perustelivat omia kantojaan** laajasti. Tätä myös pyydettiin kysymyksen 1. yhteydessä.

Mallin A parhaana puolena nähdään se, että se ohjaa kiinteistöistä luopumisiin. Mallissa B hyvänä nähdään, että se huomioi keskustan kirkot, on ennakoitava, tasapuolinen sekä tukee kustannustietoisuutta ja ohjaa kiinteistöistä luopumisiin. Siinä myös päätösvalta pysyy seurakunnissa. Mallissa C parhaana pidetään sitä, että se on ennakoitava ja mahdollistaa seurakunnissa toimintaan keskittymisen.

Valmistelussa on pyritty mallien ennakoitavuuteen sekä siihen, että ne kohtelevat eri tahoja tasapuolisesti ja ottavat huomioon helsinkiläisten tarpeet. Lisäksi tavoitteena on, että sisäiset vuokrat ohjaavat kiinteistökannan pienentymiseen yhteisen kirkkoneuvoston linjauksen mukaisesti (40 000–45 000 m²).

Vastaajat viittaavat vastauksissaan näihin tavoitteisiin. Tasapuolisuus liitetään kaikkiin erilaisiin sisäisten vuokrien malleihin. Toisaalta sekä malli B että malli C nähdään myös epätasa-arvoisina. Malleja B ja C pidetään molempia ennakoitavina. Malli A taas koetaan ennakoimattomana. Mallien B ja C nähdään molempien huomioivan helsinkiläisten tarpeet. Mallissa C se tapahtuu yhteisen päätöksenteon kautta, kun taas mallissa B paikallisseurakuntien päätöksenteossa ja seurakuntien yhteisissä keskusteluissa. Sekä mallien A ja B nähtiin ohjaavan kiinteistöistä luopumisiin.

Keskeinen malleja A ja B sekä C erottava tekijä on kysymys siitä, missä kirkkokiinteistöihin liittyvät päätökset tehdään. Tämä ero tulee myös lausunnoissa esiin. Mallien A ja B vahvuutena nähdään se, että päätösvalta kirkoista säilyy seurakunnissa. Vastaavasti usea seurakunta näkee mallin C ongelmana juuri päätösvalan siirtymisen pois seurakunnista. Samoin usea vastaaja pohtii, onnistuuko yhteinen päätöksenteko mallissa C niin, että kysymys tiloista ja kirkkokiinteistöistä ei tuottaisi turhaa jännitettä seurakuntien välille.

Alla olevasta taulukosta näkyy, millaisilla perusteluilla seurakunnan perustelivat parhaimmaksi näkemäänsä sisäisten vuokrien mallia.

Malli	Miksi malli on hyvä?	Maininnat	Seurakunnat
A	Ohjaa kiinteistöistä luopumisiin	3	Haaga, Herttoniemi, Paavali
A	Paras vaihtoehto seurakunnalle	1	Kannelmäki
A	Päätösvalta seurakunnassa	1	Herttoniemi
A	Tasapuolinen	1	Haaga
A	Tukee kustannustietoisuutta	1	Haaga
B	Huomioi keskustan kirkot	4	Kallio, Oulunkylä, Pitäjänmäki, Johannes
B	Ennakoitava	3	Kallio, Pitäjänmäki, johtoryhmä
B	Ohjaa kiinteistöistä luopumisiin	3	Herttoniemi, Oulunkylä, Töölö
B	Päätösvalta seurakunnassa	3	Herttoniemi, Malmi, Oulunkylä
B	Tasapuolinen	3	Kallio, Töölö, johtoryhmä
B	Tukee kustannustietoisuutta	3	Oulunkylä, Töölö, johtoryhmä
B	Huomioi helsinkiläisten tarpeet	2	Malmi, Töölö
B	Tasoiittaa peruskorjauksista aiheutuvia kuluja	2	Malmi, Johannes
B	Ei ohjaa luopumaan juuri korjatuista tiloista	1	Pitäjänmäki
B	Yhteisvastuullisuus investointikustannuksissa	1	Herttoniemi
B	Paras vaihtoehto seurakunnalle	1	Matteus
B	Vastuuttaa tiloista huolehtimiseen	1	Pitäjänmäki
C	Ennakoitava	3	Mikael, Munkkiniemi, Lauttasaari
C	Seurakunnalla mahdollisuus keskittyä toimintaan	3	Mikael, Munkkiniemi, Roihuvuori
C	Huomioi helsinkiläisten tarpeet	2	Roihuvuori, Tuomiokirkko
C	Tasapuolinen	2	Roihuvuori, Lauttasaari
C	Auttaa vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin	2	Tuomiokirkko, Petrus
C	Yhteisvastuullinen	2	Munkkiniemi, Petrus
C	Hallinnollisesti kevyt	1	Lauttasaari
C	Mahdollistaa kaupunkikehityksen huomioimisen	1	Tuomiokirkko
C	Tukee kiinteistöverkon tarkastelemista kokonaisuutena	1	Munkkiniemi
C	Huomioi kirkkokiinteistöjen erityisaseman	1	Lauttasaari
C	Selkeä	1	Munkkiniemi

Malli B sai lausuntokierroksella eniten kannatusta ja toisaalta yksikään vastaaja ei suoraan vastustanut sitä. Sen sijaan malliin liittyy paljon erilaisia **kysymyksiä ja kehittämisajatuksia**.

Erityisesti kysymyksiä herättää se, mikä on se raja, jonka yli menevien korjausten kuluja katetaan yhteisesti. Kallion seurakunta ehdottaa lausunnossaan, että tutkitaan ”*korjausten yhteisvastuullisuuden laajentamista esimerkiksi niin, että kaikki suuret (esim. yli 1 miljoona) investoinnin rahoitetaan joko yhteisesti tai erillisen investointivaruksen avulla*”. Samaa teemaa lausunnoissaan käsittelevät myös Haagan ja Munkkiniemen seurakunta sekä Tuomiokirkkoseurakunta.

Haagan seurakunta puolestaan kysyy, ”*kuka vastaa remonttien tasapuolisesta toteutuksesta niin, että ”pieneen pintaremonttiin” tyytyvä seurakunta ei joudu tahtomattaan maksamaan kalliista remontista, johon sillä ei ole ollut mitään sananvaltaa ja joka ei hyödytä millään tavalla oman seurakunnan alueella asuvia helsinkiläisiä*”. Tuomiokirkkoseurakunta ja Johannes församling nostavat esiin erilaisten remonttien päätöksenteon ja prosessien epäselvyyden sekä seurakuntien päätösvallan näissä asioissa.

Lausunnoissa tuli myös kysymyksiä ja kehittämisajatuksia keskustan kirkkojen tilanteeseen liittyen. Munkkiniemen seurakunta kysyy, millä perusteella määritellään mallissa B huomioitavat keskustan kirkot ja mistä tulee näiden sisäisten vuokrien huojennuksen taso (50 %). Haagan seurakunta puolestaan esittää, että malliin A liitetään erillinen määräraha kulttuurihistoriallisesti merkittävien kirkkojen remonti- ja ylläpitokustannuksiin.

Kahdessa lausunnossa (Kallion seurakunta ja Tuomiokirkkoseurakunta) malleja ehdotetaan kehitettäväksi niin, että ne huomioisivat seurakunnan sakraalitulojen määrän. Tämä tasoiittaisi erilaisista kirkkokiinteistöistä seurakunnille tulevaa epätasa-arvoisuutta.

Malliin C tuli myös kaksi suurempaa kehittämissuositusta. Pakilan seurakunta esittää malliin C muutosta, jossa seurakuntien tilat jaetaan kolmeen erilliseen luokkaan: seurakuntien pääkirkkoihin, joista päättää yhteinen kirkkovaltuusto ja joista ei makseta sisäistä vuokraa, muihin kirkkoiksi vihittyihin tiloihin, joista suojeltujen kirkkojen peruskorjauskulut katetaan yhteisesti, mutta muista kuluista vastaavat seurakunnat sekä muihin tiloihin, joista seurakunnat päättävät itsenäisesti ja joiden kuluista ne vastaavat itse.

Tuomiokirkkoseurakunta puolestaan ehdottaa, että mallia C kehitettäisiin niin, että se huomioi paremmin seurakunnat, joissa ei ole monitoimikirkkoja. Tällöin jos seurakunnan sakraalitiilan neliömäärä on yli 50 % kirkkotilojen kokonaismäärästä, voi seurakunnalla olla muitakin yhteisesti kustannettuja tiloja käytössään. Yhteisesti katettujen tilojen neliömäärään vaikuttaa se, kuinka korkeaksi sakraalitiilojen prosenttiosuus nousee sekä seurakunnan jäsenmäärän suuruus. Lisäksi mallissa tulisi huomioida uusien suurten asuinalueiden rakentuminen Helsinkiin.

Kaikkien mallien osalta vastaajat kaipaavat lisää tietoa muun muassa tiloista suhteessa seurakunnan jäseniin ja alueella asuviin ihmisiin (Malmin seurakunta), toimintamäärärahasta suhteessa seurakuntalaisten määrään (Lauttasaaren seurakunta) ja investointikulujen kohdistamisesta (Kannelmäen seurakunta).

Kallion ja Malmin seurakuntien lausunnoissa nostetaan esille kysymys siitä, kuinka hyvin nyt käytössä olevat vuoden 2025 luvuilla tehdyt laskemat kuvaavat sisäisten vuokrien tilannetta tulevaisuudessa. Nyt olevissa laskelmissa ei ole huomioitu jo päätettyjä suuria investointeja (kuten Malmin kirkon peruskorjaus). Jotta eri mallien hyötyjä ja haittoja olisi mahdollista analysoida kunnolla, tulisi olla käytössä myös arvio siitä, miltä sisäiset vuokrat näyttäisivät eri malleilla vuoden 2029 tilanteessa.

Alla olevissa taulukoissa on koottuna sisäisiin vuokriin tulleita kehittämissuosituksia ja kysymyksiä.

Malli	Kuinka sisäisten vuokrien malleja pitäisi kehittää?	Seurakunta
A	Erillinen määräraha maamerkkikirkkoille	Haagan seurakunta
A	Sakraalituloista ei peritä vuokraa	Tuomiokirkkoseurakunta
B	Tietoa investointikulujen kohdentamisesta	Kannelmäen seurakunta
B	Tiloja koskevien tunnustelukujen kokoaminen	Malmin seurakunta
B	Maamerkkikirkkojen määrittelyn ja kohtelun tarkentaminen	Oulunkylän seurakunta
B	Ylläpito- ja huoltokorjausten prosessien ja päätöksenteon tarkentaminen	Tuomiokirkkoseurakunta
B	Remonteissa yhteinen vastuu voisi kasvaa kustannusten kasvaessa	Johannes församling
C	Tilojen luokittelu kolmeen ryhmään, joiden sisäinen vuokra erilainen	Pakilan seurakunta
C	Seurakunnan sakraalitiilojen määrän huomioiminen	Tuomiokirkkoseurakunta
	Tilojen käyttöasteen huomioiminen	Matteus församling
	Kaupunkikehityksen huomioiminen	Tuomiokirkkoseurakunta
	Sakraalitulojen huomioiminen	Kallion seurakunta
	Laskemat edellisestä mallista	Kallion seurakunta
	Laskelmat seurakuntalaista kohti jäävästä määrärahasta	Lauttasaaren seurakunta
	Jaksotus ennakoitavaksi	Pakilan seurakunta

Malli	Sisäisten vuokrien malleihin liittyviä kysymyksiä	Seurakunta
B	Eri tasoisten tilojen kohtelu mallissa	Haagan seurakunta
B	Tiloista tulevat tulot	Kannelmäen seurakunta
B	Aiempien remonttien kulut	Kannelmäen seurakunta
B	Ylläpito- ja huolto-remonttien päätöksenteko ja prosessi	Tuomiokirkkoseurakunta
B	Maamerkkikirkkojen määrittely ja kompensatio	Munkkiniemen seurakunta
B	Suurten remonttien kompensatio	Munkkiniemen seurakunta
C	Tulevien remonttien huomioiminen laskelmissa	Malmin seurakunta
C	Päätöksenteko	Herttoniemen seurakunta
C	Remonttien päätöksenteko ja prosessi	Johannes församling

Nämä kaikki ovat kysymyksiä ja huomioita, johon sisäisten vuokrien määrittelyperusteiden jatkovalmistelussa ja päätösesityksessä tulee kiinnittää huomiota.

Kolmas sisäisiä vuokria käsitellyt lausuntokierroksen kysymys koski kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakautumista.

Se, kuinka tulojen tulisi jakautua, eroaa seurakuntien lausunnoissa. Osa seurakunnista ajattelee, että niiden seurakuntien, joiden käytössä kirkot ovat, tulee saada pitää kulujen jälkeen suurin osa kertyvistä tuloista, mikä kannustaa tulojen keräämiseen. Näin näkevät muun muassa Herttoniemen, Mikaelin ja Paavalin seurakunta. Osa taas näkee, että seurakunnat ovat keskenään epätasa-arvoisessa tilanteessa tulojen keräämisen osalta riippuen seurakunnan kirkon kiinnostavuudesta ja sijainnista. Tällöin valittavan sisäisten vuokrien mallin tulee vaikuttaa sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakautumiseen. Näin lausunnossaan näkee muun muassa Haagan, Munkkiniemen ja Pakilan seurakunta.

Töölön seurakunta näkee, että kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevat tulot vertautuvat sellaiseen seurakuntien varainhankintaan, josta linjataan perussäännössä. Perussäännön mukaan ”seurakunnat päättävät b) kolehdeilla, myyjäis- ja vapaaehtoisella toiminnallaan sekä testamenttien ja lahjoitusten kautta saamiensa varojen ja kiinteistöjen sekä näiden tuoton hoidosta ja käyttämisestä”. Jatkovalmistelussa tulee tarkentaa, kuinka perussääntö suhteutuu kirkkojen sisäänpääsymaksutuloihin.

Kallion ja Malmin seurakunnat puolestaan näkevät, että tässä yhteydessä kysymys on irrallinen ja asiasta tulisi sopia yhteisen keskustelun pohjalta sisäisten vuokrien mallien valinnan jälkeen.

Yhteisen kirkkoneuvoston toivotaan ottavan lähetekeskustelussaan kantaa siihen, miten päätösvalmistelussa tulisi huomioida kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakamista koskeva kysymys.

Seurakuntien määrärahojen jakaminen

Seurakuntien määrärahajakoon liittyen lausuntokierrokselle lähetettiin kaksi erilaista mallia. Nämä ovat:

- Malli 1
 - Perusosa: 100 % jäsenet
 - Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus: Diakoninen tarve, Kirkko Helsingissä -strategia
 - Lisät: Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä, Vieraskielisen työn lisä
- Malli 2
 - Perusosa: 70 % jäsenet ja 30 % alueella asuvat
 - Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus: Rippikoulun käyneet, Toimitukset, Kirkko Helsingissä -strategia
 - Lisät: Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä, Vieraskielisen työn lisä

Seurakuntien määrärahojen jakamiseen liittyen lausuntokierroksella kysyttiin seuraavat kysymykset:

1. Kumpi seurakuntien määrärahojen jakomalli on mielestänne paras? Millä perusteilla?

2. Miten suhtaudutte toiseen esitettyyn malliin jakaa määrärahat seurakuntien kesken? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?

Alla olevassa taulukossa on esitetty numeraalisesti yllä oleviin kysymyksiin tulleiden vastausten keskeinen sisältö: kumpaa seurakuntien määrärahojen jakomallia lausunnoissa pidettiin parhaana (kysymys 1.), miten toinen malli nähtiin, miten mallien kehittämisen tarve kohdistuu ja kuinka paljon kysymyksiä malleihin liittyi. Neljä viimeistä kohtaa on koottu kysymykseen 2. annetuista vastauksista.

Mallit	Paras malli	Malli on mahdollinen	Malliin liittyy kysymyksiä	Mallia tulisi kehittää
1	10	3	2	6
2	8	5	0	10

Vastaajista kymmenen piti **mallia 1 parhaana** tapana jakaa rahat seurakuntien kesken. Näin vastasivat seuraavat seurakunnat: Haaga, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pitäjänmäki, Roihuvuori, Tuomiokirkkoseurakunta, Töölö, Johannes, Matteus ja Petrus. Mallissa 1 määrärahojen jakamisessa huomioidaan seurakunnan jäsenet, alueen diakoninen tarve, Kirkko Helsingissä -strategia sekä lisät (Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä, ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä ja vieraskielisen työn lisä).

Vastaajista kahdeksan piti puolestaan **mallia 2 parhaana** tapana jakaa rahat seurakuntien kesken. Näitä ovat Herttoniemen, Kallion, Kannelmäen, Malmin, Mikaelin, Oulunkylän, Paavalin ja Pakilan seurakunta. Mallissa 2 määrärahojen jakaminen perustuu seurakunnan jäseniin ja alueella asuviin, rippikouluihin osallistuneiden ihmisten määrään, toimituksiin, Kirkko Helsingissä -strategiaan sekä lisiin (Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä, ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä ja vieraskielisen työn lisä).

Seurakuntayhtymän johtoryhmä ei lausunnossaan käsitellyt seurakuntien määrärahojen jakomalleja.

Kolme sellaista seurakuntaa, jotka valitsivat ensimmäiseksi vaihtoehtokseen mallin 2, totesivat lausunnossaan suoraan, että **myös malli 1 olisi heille mahdollinen**. Nämä ovat Herttoniemen, Oulunkylän ja Pakilan seurakunta. Vastaavasti viisi sellaista seurakuntaa, jotka valitsivat ensimmäiseksi vaihtoehtokseen mallin 1, kirjoittivat lausunnoissaan, että **myös malli 2 olisi heille mahdollinen**. Näitä ovat Haagan seurakunta, Pitäjänmäen seurakunta, Tuomiokirkkoseurakunta, Töölön seurakunta ja Johannes församling. Lausuntokierroksen kysymyksissä ei kuitenkaan kysytty asiaa suoraan. Voi siis olla, että molempiin ryhmiin kuuluu myös muita seurakuntia.

Lausunnoissaan **seurakunnat perustelivat omia kantojaan** laajasti. Mallia 1 perustellaan erityisesti jäsenyyden merkityksellä ja sillä, että seurakunnan ydintoiminta painottuu pääasiassa jäseniin. Myös siinä olevaa alueen diakonisen tarpeen huomiointia pidettiin tärkeänä. Mallia 2 puolestaan perustellaan lausunnoissa erityisesti kirkon missionaarisella tehtävällä, joka kohdistuu seurakunnan jäsenten lisäksi alueella asuviin ihmisiin.

Alla olevasta taulukosta käyvät ilmi molemmille malleille kysymyksessä 1. (*Kumpi seurakuntien määrärahojen jakomalli on mielestänne paras? Millä perusteilla?*) annetut perustelut.

Malli	Miksi malli on paras?	Mainintoja	Seurakunnat
1	Jäsenyyden merkitys	4	Lauttasaari, Pitäjänmäki, Töölö, Johannes
1	Ydintoiminta painottuu jäseniin	2	Munkkiniemi, Roihuvuori
1	Diakoninen painotus	2	Tuomiokirkko, Petrus
1	Seurakunnan jäsenprosentti	1	Haaga
2	Kirkon missionaarinen tehtävä	4	Herttoniemi, Kallio, Malmi, Paavali
2	Jäsenpito ja kasvu	1	Pakila
2	Seurakunnan jäsenprosentti	1	Kannelmäki
2	Seurakuntalaisten tarpeet	1	Mikael
2	Toimivuus	1	Oulunkylä

Toimintaan kohdistuvia määrärahaosuuksia pidetään useissa lausunnoissa hyvinä. Myös **malleihin tulleet kehittämistoiveet** liittyivät suurelta osin niihin. Toimintaan kohdistuvia määrärahaosuuksia toivotaan kasvatettavan, tai yhdessä mallissa olevaa osuutta toivotaan myös toiseen malleista. Erityisesti näin on diakonista tarvetta ja rippikoulua koskevien määrärahojen jako-osuuksien kohdalla. Haagan seurakunta ja Matteus församling näkevät haastavana tilanteen, jossa kirkon ydintoimintaan kuuluvia asioita asetetaan vastakkain eri jakomalleissa.

Toimintaan liittyen kaivattiin lisää tietoa sekä laskentamalleista että toimintaan liittyvistä tilastoista ja toiminnan aiheuttamista kuluista. Toimintaan suuntautuvien määrärahojen jako-osuuksien toivottiin perustuvan todellisiin kustannuksiin ja palkitsevan tehdystä työstä.

Kirkko Helsingissä -strategiaan perustuva jako-osuus nähtiin ongelmalliseksi useassa lausunnossa. Kahdeksan seurakunta ehdottavat, että se tulisi poistaa molemmista seurakuntien määrärahojen jakomallista. Nämä seurakunnat ovat Haaga, Herttoniemi, Kallio, Kannelmäki, Malmi, Munkkiniemi, Pakila ja Töölö.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää siitä, kuinka se haluaa toteuttaa strategian käytäntöön viemisen ja kuinka Kirkko Helsingissä -strategia näkyy seurakuntien määrärahojen jakoperusteissa. Näin myös seurakuntayhtymän johtoryhmä toteaa lausunnossaan. Tämän vuoksi yhteisen kirkkoneuvoston on hyvä lähetekeskustelussaan ottaa kantaa siihen, mihin suuntaan päätösvalmistelua tulisi tämän asian osalta viedä.

Osasta lausunnoista välittyi ajatus, jonka mukaan seurakuntien määrärahojen jakoperuste ja siinä olevat toimintaan liittyvät määrärahaosuudet määrittäisivät sitä, miten seurakuntien tulisi suunnata työtään. Näin ei kuitenkaan ole. Seurakuntien määrärahojen jakoperuste on tapa jakaa raha seurakuntien kesken. Kirkkolain (KL 3:18) mukaan kukin seurakunta päättää itsenäisesti sille talousarviokehelyksessä osoitettujen varojen käytöstä. Tämä koskee myös Kirkko Helsingissä -strategian osuutta seurakuntien määrärahojen jakomalleissa.

Alla olevasta taulukosta käy ilmi seurakuntien määrärahojen jakomalleihin tulleet kehittämissuhteet.

Malli	Kuinka seurakuntien määräraajakomalleja pitäisi kehittää?	Seurakunta
1	Diakonisen tarpeen osuus suuremmaksi	Munkkiniemen seurakunta
2	Jakosuhteen tulisi olla 80/20 tai 90/10	Pakilan seurakunta
2	Rippikoulun käyneet: todelliset kulut	Kannelmäen seurakunta
2	Rippikoulun käyneet: todelliset luvut, eroon tasausmekanismista	Kallion seurakunta
2	Rippikoulun käyneiden osuuden kasvattaminen	Roihuvuoren seurakunta
1 & 2	Diakonisen tarpeen huomioiminen molemmissa malleissa	Paavalin seurakunta
1 & 2	Diakonisen tarpeen huomioiminen molemmissa malleissa	Kallion seurakunta
1 & 2	Lisätarkastelu suhteessa todellisiin kustannuksiin	Haagan seurakunta
1 & 2	Tehdystä työstä palkitseminen	Kallion seurakunta
1 & 2	Tilastotietoa	Matteus församling
1 & 2	Ydintoiminnan huomioiminen laajasti molemmissa malleissa	Matteus församling
UUSI	70% jäsenet ja 30% alueella asuvat sekä diakoninen tarve	Tuomiokirkkoseurakunta
UUSI	Alle 30-vuotiaiden huomioiminen	Töölön seurakunta

Seurakuntien määrärahojen jakomallien jatkovalmistelussa tulee ottaa vakavasti lausunnoissa esiin tulleet kehittämisideat. Samalla tulee varmistaa, että eri seurakuntien määrärahojen jakaminen huomioi seurakuntien eroja ja kohtelee erilaisia seurakuntia mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmän huomioita

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä on käynyt läpi ja keskustellut lausuntokierroksen annista 23.10.2024 olleessa kokouksessaan.

Keskustelussa ohjausryhmä nosti esiin kysymyksen eri sisäisten vuokrien mallien ennakoitavuudesta ja kuinka sitä on mahdollista arvioida. Lausunnoissa sisäisten vuokrien B-malli nähtiin ennakoitavaksi. Ohjausryhmä pohtii, kuinka paljon se sitä on ja voi olla tilanteessa, jossa esimerkiksi yllätyksellisesti tulevat, mahdollisesti suuretkin korjauskustannukset jäävät pääosin pelkästään seurakuntien itsensä maksettaviksi.

Ohjausryhmä yhtyy niiden seurakuntien kantaan, joiden mukaan mallia B tulee kehittää nykyisestä muodostaan niin, että se täyttäisi paremmin valmistelulle asetetut tavoitteet. Toisaalta ennustettavuutta tulee ylipäätään pystyä lisäämään tarjoamalla erilaisia ennusteita tulevaisuuden tilanteesta. Kaikkineen ohjausryhmä näkee, että sekä malleja että seurakuntien niille antamia perusteluja tulee tarkastella sitä vasten, kuinka hyvin erilaiset valmistelulle asetetut tavoitteet täyttyvät.

Ohjausryhmä kiinnittää huomiota siihen, että kysymys seurakunnan päätösvallasta nousi esille useassa lausunnossa. Näin on sekä kaikkien erilaisten sisäisten vuokrien mallien osalta että kysymyksessä Kirkko Helsingissä -strategian osuudesta määrärahaossa.

Tiloihin ja niihin kohdistuviin sisäisiin vuokriin liittyen ohjausryhmä jää kysymään, mitkä asiat todellisuudessa ovat seurakuntien päätösvallan alla ja mikä yhteisesti päätettävää. Ohjausryhmälle on selvää, että seurakunnat päättävät itsenäisesti tiloissaan tapahtuvasta toiminnasta, kuten kirkkojärjestyskin määrää (KJ 3:53). Tähän seurakunnissa on myös kiistaton asiantuntemus.

Sen sijaan omistussuhteen näkökulmasta tilat ovat seurakuntayhtymän, eivät yksittäisen seurakunnan omaisuutta. Niiden ylläpitoon, huoltoon ja korjauksiin liittyviin asioihin tarvitaan myös väistämättä muuta kuin teologista asiantuntemusta. Tätä tilojen käyttämisen ja niiden ylläpitämisen eroa on pyritty selkeyttämään erottamalla toisistaan kiinteistöjen hallintaan ja hoitoon keskittyvä kiinteistöstrategia sekä tilatarpeita toiminnallisesta näkökulmasta tarkasteleva tilankäyttöstrategia. Missä määrin tiloihin liittyvät asiat voivat siis olla puhtaasti seurakuntien päätösvallan alla ja missä määrin näin tulisi olla?

Ohjausryhmä näkee toisin sen, että yhteisen päätöksenteon kautta ei olisi mahdollista saavuttaa tilojen vähentämisen tavoitetta. Toisaalta tavoite on mahdollista saavuttaa myös mallien A ja B kautta taloutta, jolloin talouden painoarvo tilojen vähentämistavoitteen toteuttamisessa kasvaa.

Yleisesti ottaen ohjausryhmä on hieman huolissaan siitä, että kiinnostus tulevaisuudesta ja Helsingin seurakuntien kokonaisuudesta tulee lausunnoissa hyvin vähän esille. Enemminkin niissä keskitytään yksittäisten seurakuntien tilanteeseen ja sen optimointiin. Tämän ei nähdä ennustavan hyvää tilojen vähentämisen tavoitteen toteutumisen näkökulmasta erityisesti niissä malleissa, joissa seurakunnat päättävät itsenäisesti käytössään olevista kirkkokiinteistöistä (mallit A ja B). Erityisesti tiloihin liittyvät kysymykset ovat kuitenkin yhteisiä jo puhtaasti talouden näkökulmasta tarkasteltuna.

Yhteisen kirkkoneuvoston vastaukset esitettyihin kysymyksiin

Lausunnoissa esitettiin erilaisia kysymyksiä. Niistä suuri osa liittyy esitettyjen mallien sisällölliseen kehittämiseen. Tällaisia kysymyksiä on mielekästä käsitellä osana lausuntojen tuottamien sisältöjen analyysiä, ja niihin tulee vastata asian jatkovalmistelussa.

Pakilan seurakunta ja Tuomiokirkkoseurakunta edellyttävät lausunnossaan vastauksia kysymyksiin, jotka ulottuvat sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelua laajemmalle. Vastaukset näihin kysymyksiin on syytä antaa yhteisen kirkkoneuvoston vastauksina jo asian valmistelun tässä vaiheessa. Kysymykset ja niiden vastaukset ovat alla. Vastaukset ovat kursivoilla.

Pakilan seurakunta

Kysymys:

Milloin tarkastetaan ja päätetään seurakuntien ja yhtymän rahanjakosuhte? Hengelliseen työhön tulee panostaa ja se pitäisi näkyä rahallisena satsauksena seurakunnissa tehtävään työhön.

(Seurakuntien ja yhteisten palveluiden kokonaismääräraajakoon lausunnoissaan kiinnittivät huomiota myös Haagan, Kannelmäen, Malmin ja Töölön seurakunta.)

Vastaus:

Rohkeasti yhdessä -työskentelyn yhteydessä seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä jako-osuutta tarkistettiin. Vuonna 2022 seurakuntien osuus oli 54,2 % ja yhteisten palveluiden 45,8, %. Vuonna 2023 seurakuntien osuus oli 55,6 % ja siitä eteenpäin se on yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen (9.12.2021 § 109) mukaisesti noussut vuosittain 0,5 %-yksikköä. Tehdyn päätöksen mukaisesti vuonna 2025 seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen määrärahojen jakosuhteen katsotaan vastaavan nykyistä työnjakoa seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä.

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä työnjakoa valmistellaan Työnjako-projektissa, jonka tulosten on tarkoitus valmistua keväällä 2025. Mahdolliset muutokset seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaosuuksiin lasketaan tuossa projektissa valmistelussa olevien perussääntöön mahdollisesti päätettävien muutosten pohjalta.

Kysymys:

Miten määräytyvät isojen investointien poistoaikataulut?

Vastaus:

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää Helsingin seurakuntayhtymän poistoaikataulusta. Kirkkohallituksesta tarjoo seurakuntien käyttöön ohjeellisen poistoaikataulun, jota seurakuntayhtymät voivat käyttää poistoaikataulunsa valmistelussa.

Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt Helsingin seurakuntayhtymässä noudatettavasta poistoaikataulusta 7.10.2021 § 88 ja ne tulivat voimaan 1.1.2022. Tuolloinen päätös perustui Kirkkohallituksen antamaan suositukseen poistoaikojen lyhentämisistä.

Yhteinen kirkkoneuvosto esitti yhteiselle kirkkovaltuustolle aikatauluun täydennystä kokouksessaan 10.10.2024 § 294. Poistoaikoihin ei nyt olla ehdottamassa muutosta. Poistosuunnitelmaa esitetään täydennettäväksi alle 20 000 euron tasearvojen vuosittaisilla kertapoistoilla.

Tammikuussa 2022 yhteisen kirkkovaltuuston tekemä päätös sisäisten vuokrien määräytymisperusteista (YKV 27.1.2022 § 6) piti sisällään myös päätöksen kertaluontoisten kulujen jaksotusperusteista sisäisissä vuokrissa. Nämä ovat investointien yhteydessä aiheutuvia, kertaluonteisia ja ei-aktivoitavia (poistosuunnitelman ulkopuolella olevia) kuluja, jotka on kohdistettu sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten jaksotusperiaatteiden mukaisesti. Poistoja ei jaksoteta, vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.

Tuomiokirkkoseurakunta

Kysymys:

Kampin kappeli on listattu tilavuokralaskennan ulkopuolelle jääviin käyttötalouden kiinteistöihin. Miksi? Onko Kampin kappelista jo tehty luopumispäätös? Muut laskennan ulkopuolelle jäävät tilat ovat joko hautaustoimen kiinteistöjä ja kiinteistöjä, joista on tehty luopumispäätös.

Vastaus:

Kampin kappelissa ei järjestetä enää keskusteluapua. Tämän vuoksi Yhteinen seurakuntatyö on luopunut kappelista, eikä kappelista peritä sisäistä vuokraa. Kampin kappelin käytön tulevaisuus on valmistelussa, eikä asiasta ole vielä päätöksiä.

Kysymys:

Nykyisen sisäisten vuokrien mallin vuoksi Tuomiokirkkoseurakunnan talous on jäänyt 350 000 euroa alijäämäiseksi, vaikka olemme käyttäneet säästömmme 200 000 euroja ja yli 250 000 euroa testamenttivaroja. Nämä varat tulisi kattaa yhteisesti, sillä ne eivät ole syntyneet seurakunnan toimesta.

Vastaus:

Vuoden 2023 alusta käyttöön otettu sisäisten vuokrien määrittelyperuste (YKV 27.1.2022 § 6) pohjautuu tilojen todellisiin kustannuksiin. Tältä osin se eroaa aiemmin käytössä olleesta sisäisten vuokrien laskentatavasta. Sisäisten vuokrien laskentaperusteen muutoksen lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto päätti joulukuussa 2021 (9.12.2021 § 109) luopua tilamäärärahasta, joka korvasi seurakunnille niissä olevien sakraalitilojen sisäisen vuokran. Sitä vastaava osuus sisällytettiin seurakuntien toimintamäärärahoihin.

Molemmat muutokset tehtiin vahvasti strategisin perustein. Niiden tavoitteena on ollut tiloista tulevien kulujen näkyväksi tekeminen ja sitä kautta tilojen luopumisten edistäminen. Päätökset ovat edistäneet tilojen vähentämistä.

Muutamien seurakuntien, Tuomiokirkkoseurakunta mukaan luettuna, tilannetta pyrittiin helpottamaan muutosvaiheessa vuosille 2023–2025 myönnettyllä tasapainotusmäärärahalla (YKV 27.1.2022 § 6) sekä vuosille 2024–2025 myönnettyllä tasapainotuslisämäärärahalla (YKV 27.4.2021 § 38). Lisämäärärahojen

tavoitteena on ollut, että seurakunnat saavat sopeutettua taloutensa sisäisten vuokria muutosta ja tilamäärärahan poistumista koskevien päätösten mukaiseen tilanteeseen.

Edellisten lisäksi Tuomiokirkkoseurakunnalle on varattu talousarviossa erityislisä (0,9 milj. euroa v. 2024), joka perustuu sen tekemään seurakuntayhtymää, hiippakuntaa, kokonaiskirkkoa ja kirkollisia järjestöjä, valtiovaltaa, yliopistoja ja akateemisia yhteisöjä sekä Helsingin kaupunkia ja sen kulttuurielämää palvelemaan työhön. Seurakunnan alueella ovat myös maan suosituimmat vihkikirkot.

Vuodesta 2026 eteenpäin sovellettavien sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaon valmistelussa on esillä erilaisia malleja. Näistä osa tukee hyvin suoraan keskustan suuria kirkkoja ja seurakuntia, joiden tiloihin tehdään suuria peruskorjausremontteja. Seurakuntien määrärahaon valmistelussa Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisään on myös esitetty korotusta. Yhteinen kirkkovaltuusto päättää tulevasta sisäisten vuokrien laskentaperusteesta ja siitä, miten se jatkossa huomioi eri tahojen tarpeet.

Kaikki seurakunnat toimivat yhteisen kirkkovaltuuston päättämien toimintamäärärahojen puitteissa ja vastaavat omilla päätöksillään rahan käytöstä ja sen riittävydestä toiminnassaan.

Kysymys:

Taustamateriaaleissa on määrärahojen osalta taulukoita, joissa on huomioitu myös tasapainottamismääräraha. Tasapainottamismääräraha kuuluu sisäisten vuokrien (ei määrärahojen) alaisiin asioihin vuosien 2023–2025 osalta. Toki tasapainottamismääräraha lisäsi sitä saaneiden seurakuntien kehystä, mutta taustamateriaaleissa olevien taulukoiden kautta asian kerroksisuus avautuu vaikeasti.

Vastaus:

Vuosille 2023–2025 myönnetyn tasapainotusmäärärahan tarkoitus on tasoittaa sitä vaikutusta, jonka sisäisten vuokrien laskentaperusteiden muuttuminen vuoden 2023 alusta toi joidenkin seurakuntien käytettävissä olevaan toimintamäärärahaan. Määräraha ei kuitenkaan ole osa sisäisten vuokrien järjestelmää, vaan se on myönnetty seurakuntien talouskehyksen päälle tulevana lisämäärärahana. Näin ollen se vaikuttaa seurakunnan talouskehyksen kokoon jo ennen kuin sisäiset vuokrat on vähennetty kehyksestä. Tämän vuoksi se on pitänyt ottaa huomioon laskemissa, jossa erilaisten mallien vaikutusta verrataan vuoden 2025 kehyksiin ja toimintamäärärahoihin.

Aikataulu

Tarkoituksena on, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää vuodesta 2026 sovellettavista sisäisten vuokrien laskentaperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista 23.1.2025 olevassa kokouksessaan.

Nyt yhteinen kirkkoneuvosto käy asiasta lähetekeskustelun sisäisten vuokrien laskentaperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden päätösvalmistelun tueksi. Valmistelua jatketaan sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmässä yhteisen kirkkoneuvoston lähetekeskustelun ja saatujen lausuntojen pohjalta.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Sisäisten vuokrien laskentaperusteet ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteet vaikuttavat kaikkien Helsingin seurakuntien ja koko seurakuntayhtymän talouteen.

Vaikutuksia arvioidaan päätösesityksen yhteydessä. Myös lapsivaikutuksia arvioidaan päätösesityksen yhteydessä.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Projektipäällikkö Riikka Mylly, riikka.mylly@evl.fi

Jakelu

Seurakuntaneuvostot, yhteistyötoimikunta, seurakuntayhtymän johtoryhmä